

Некролог

СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ

ТАРАС ДЕНИСОВИЧ НИКУЛА
(05.01.1936 – 06.06.2019)

Тарас Денисович Никула народився 5 січня 1936 р. у селі Банилів Вижницького району Чернівецької області в хліборобській родині. Дитинство пройшло в умовах румунської окупації, воєнного лихоліття, евакуації, голодомору (1946–1947 рр.), багаторічної відсутності тата (через румунські тюрми, фронт, госпіталі, ГУЛАГ). Попри все це і тяжку тривалу хворобу матері Тарас Денисович постійно вчився на „відмінно”, закінчив Банилівську неповно-середню та Вижницьку середню школу, а в 1960 р. з відзнакою — лікувальний факультет Чернівецького державного медичного інституту (тепер — Буковинський державний медичний університет). Замість запропонованої кафедрами госпітальної терапії та загальної гігієни аспірантури попросив направити його на роботу в рідний район. П'ятирічна праця на Буковині практичним лікарем на різних посадах у Нижньостанівецькій сільській та Вашківській районній лікарнях (завідувач терапевтичного відділення, головний лікар), виконання відповідальних профспілкових функцій районного і обласного рівня, викладання терапії в медичному училищі навчили багатьом важливим речам, залишили глибокий слід у становленні Тараса Денисовича як лікаря, педагога, вченого і керівника.

З 1965 р. і понад 50 років він працював у столичному Національному медичному університеті ім. О. О. Богомольця, де під керівництвом професора А. П. Пелешука пройшов шлях від клінічного ординатора терапевтичної кафедри до професора. З 1988 р. до 29 січня 2014 р. Т. Д. Никула завідував кафедрою пропедевтики внутрішньої медицини № 2 (раніше — терапії санітарно-гігієнічного факультету, терапії медико-профілактичного факультету). У 1986–1997 рр. він одночасно виконував обов'язки проректора або

заступника проректора Київського медичного інституту з навчальної та наукової роботи.

Серед 55 наукових напрямків Т. Д. Никули пріоритетним була нефрологія. Вивченню теоретичних і практичних аспектів клінічної нефрології присвятив 50 років свого життя.

Тарас Денисович розробив і впровадив нові пристрої і способи діагностики, профілактики, прогнозування, медикаментозного і немедикаментозного лікування та реабілітації хвороб нирок, нові методи проведення в нефрологічних хворих диференціальної діагностики нефрогенних і первинних артеріальних гіпертензій, уражень серця та органів травлення.

Никула Т. Д. уперше в світі розробив методику програмної дієтотерапії для кожної клінічної групи хворих з використанням нових оригінальних варіантів малобілкових дієт, модифікованих і адаптованих національних страв, організував випікання в місті Києві сортів безбілкового хліба для хворих з нирковою недостатністю та доставку його в нефрологічні стаціонари столиці України.

Від часу заснування він був членом правління Української асоціації нефрологів, створив свою нефрологічну школу, підготувавши трьох докторів, 21 кандидата наук і 8 магістрів медицини. Один із засновників бальнеологічного курорту в селі Брусниця на Буковині, тривалий час був заступником голови Державної наукової санаторно-курортної комісії з нефрології, головним терапевтом Української ради по управлінню курортами профспілок.

Доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, дійсний член Української та Нью-Йоркської академії наук, старший

член Європейських асоціацій — ниркової, діалізу і трансплантації, академік Академії наук вищої освіти України, почесний академік Української медичної стоматологічної академії, член Дослідницької академії Міжнародного біографічного центру (Кембридж, Англія).

Тарас Денисович був лауреатом десятків міжнародних і українських нагород високого рівня за здобутки в медицині, науці і техніці. Серед вітчизняних — почесне звання заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, лауреата премії Української академії наук та премії Академії наук вищої школи України, відзнака столичного Голови „Знак Пошани”, медалі

Ярослава Мудрого, Платона, Стражеска тощо. Серед міжнародних — „Міжнародний орден достоїнства”, „Міжнародний Орден Визнання”, „Орден Міжнародних Послів”, медалі Марії Кюрі, „2000 видатних людей ХХ століття”, „2000 видатних вчених ХХІ століття”, „2000 видатних інтелектуалів ХХІ століття”, „Міжнародний вчений року”, „Людина року” (США, Англія) та ін.

До останніх днів, не зважаючи на тяжку недугу, Тарас Денисович залишався вірним своєму професійному обов’язку, зберігав оптимізм, був сповнений планами та надіями на майбутнє. У нашій пам’яті він залишиться високопрофесійним фахівцем, світлою, мудрою особистістю.

*З глибоким сумом та скорботою:
Ректор ВДНЗ України «Буковинський державний
медичний університет», професор Бойчук Т.М.,
нефрологічна школа Буковини на чолі з професором Зуб Л.О.,
редколегія журналу «Буковинський медичний вісник»*